

hvali in priporoča. Kaolin druga ni, kakor zemlja, iz katere se izdeluje porcelanasta posoda. 1/2 ali 1 kilo na 100 litrov vina je dosti. Kaolin se v snažni posodi z nekoliko vina pomeša v kašo podobno zmes in potem vlije v sod na vino, med vlivanjem se mora vino močno mešati. Ker je kaolin precej težek, se kmalu vsede na dno sode in sedaj se vino lepo očističeno pretoči. Če 1/2 kilo ni zdalo, se poskusi še z 1/2 kilo. Kaolin sčisti celó tako vino, ki vreje. Zato pa sedaj krčmarji in vinski tržci pogosto rabijo ovo novo in izvrstno čistilo. Najboljši kaolin se dobi v Klosterneuburgu, toda ne manjše od 3 kilo. Sirovega kaolina velja kilo 16 kr., kemiški čistega 32 kr. in za stara vina priredjenega 53 kr. Napis se napravi: Administration der Weinlaube, Klosterneuburg bei Wien. —

Sejmovi. 15. januarja v Beračah (sv. Filip); 17. jan. v Kapeli pri Brežicah, v Gornji Radgoni, v Petrovčah, v Mahrenbergu; 20. jan. v Ernaužu, v Bučah, pri sv. Mohorju, pri sv. Lenartu v slov. goricah in v Brenskigori.

Dopisi.

Iz Ptuj. Pretečeni teden je razsajal skoraj noč in den grozen vihar po celem ptujskem polju in po vseh sosednih pokrajinah. Najhujše je delalo na novega leta den. V Haložah je mnogo streh odneslo. Ljudje so na glas vpili in se jokali. Po časopisih smo brali, da je isti den strahovita burja razsajala po atlantiškem morju in skoraj po vseh straneh velike Evrope. Ob primorskih pokrajinah angleške in francoske dežele je voda od burje proti suhemu gnana neizmerno škodo prizadela in mnogo ljudi pokončala. Skoraj bi človek sodil, da se nam s tem grozovitim viharjem, kakoršnega najstareji ljudje ne pomnijo, napoveduje hudo, burno novo leto. Bog nas vari in premila Mati božja! — Ptujčani imamo zdaj novega župana, odvetnika dr. Breznika. Starega Štrafelo so odrinili, ker sam ni imel toliko razumnosti, da bi bil še v pravem času odstopil. Ali bode novi kaj boljši, to se mora še le pokazati. Veliko upanja nimamo, ker je nemškutar in liberaluh, kakoršen je bil poprejšnji, če morda še ne hujši. Po drugod občine prosijo, da bi se jim dovolilo ločiti se od mest in trgov; naši Kanižanci — okoličani ptujskega mesta — pa na vrat na nos delajo na to, da bi se z mestom združili. Večina menda ne vé, kaj počinja. Glava vse te agitacije je nek Pisk, iz „reihsa privandrani Preus“ in zavihan bismarkovec. Le naj si poskusijo . . . saj se bodo menda v kratkem nasitili visokih mestnih doklad. Kakor veste, oskrbljujejo tukajšnjo deželno hiralnico usmiljene sestre. Nekoliko mesecev sem je, kar so prevzele tudi v novo postavljeni mestni bolnišnici postrežbo ubogih trpinov. Sedem jih je vseh, pa ne samo četiri, kakor poroča zadnji lavautinski šematizem.

Zdravnik pa, ki nadzoruje obe napravi, je tel Nemec, čeravno so bolniki večidel sami ko-riti Slovenci. Čuli smo, da je tudi nek naroden doktor zdravilstva prosil za to službo — pa nje ni dobil. Saj vemo, da ima dandenešnji nemškutarstvo povsod prednost. Pa čudno je in ostane vsikdar: med samimi trdimi Slovenci zdravnik nemški muteč, ki od bolenika ne razume nobene besede. Tam na Kitajskem, pravijo, da ni tako! Z Bogom!

Iz šmarskega okraja pri Celju 8. pros. Mno-gim narodnim in za šolo vnetim gosp. učiteljem našega okraja se je zahvaliti, da šolska mladež dobro napreduje ter se mnogo koristnega in potrebnega nauči. Toda povsod se ne moremo s povoljnimi šolskim napredkom ponašati. Na Žusenu na pr. je šolski napredek neznamen. Tam so otroci iz šole stopivši srečni, ako nekateri malo brati ali morebiti nekoliko pisati znajo; o računstvu, zemljepisji itd. pa skoro nikake vednosti nimajo. Res obžalovanja vredna mladina, ki od 7. do 14. leta šolo obiskuje, po dovršeni šoli pa mnogo potrebnih reči ne vé. Saj pa tudi tu boljšega napredka pričakovati ni, ako učitelj sam ni pedagogično izobražen in o šolskih predmetih dovolj znanosti nima; vrh tega še pa šolo zanemarja ter prepušča mladino v šoli kakemu učencu nadzorovati med tem, ko sam po svojih opravkih hodi. Tako smo ga nekokrat v Šmarji videli, na Žusenu je pa tačas neki učenec v šoli nadzoroval in podučeval. Isto tako se je tudi okr. glavar pri neki priložnosti javno izrazil, da se ondota šola zanemarja in da se dotični učitelj mesto s šolo z drugimi reči meča.

V sedanjem času pa je potreba kmetu vsestranskega poduka, a odkod ga neki dobivati, ako se ni v šoli toliko izobrazil in naučil, da bi zamogel svojemu stanu potrebne in podučne časopise in knjige brati?!

Iz Podpohorja. (Dobri nasledki slabe letine. — Gorka zima.) Nič menj, kakor v drugih krajih je tudi v konjiškem okraju rajskega Podpohorja župnije sv. Vaelava, Marije Prihovske in Čadrama preteklo poletje stanovitno dež namakal, vsled kterega smo malo žita in še menj vina pridelali in ljudje sploh tožujejo, da si nikakor k denarju pomagati ne morejo in še tisto, kar kdo ima, se prodati ne more, tako, da se še zdaj dobro Ugovsko vino (Augenbacher) k višemu po 35 fl. polovnjak plačuje. Pri vsem zdihovalju zavoljo pomanjkanja denarja pa ljudje nekteri tudi nehote trezno živijo in so zdravi tako, da je v preteklem letu na tisoč prebivalcev le po 20 mrlicev prišlo in se je v Čadramu novega leta den oznanilo, da je l. 1876 bilo 78 rojenih in jih je le 46 umrlo. Imeli smo zdaj praznik za praznikom, ljudje so božjo službo obiskovali in se tiho na dom vračali, kar druga dobra leta ni bilo. — Zimo imamo pri nas tako gorko, da se vijolice in šmarnice prav pogosto na travnikih in vrtilih na-

bajajo, v peči nam, kakor na Laškem, razun za kuho ni treba kuriti in ubogi lahko brez zimske obleke, ktere si kupiti niso mogli, shajajo ter bos hodijo v dnevnih prosinca, v kterih je vsačih drevje od zime pokalo. Stari ljudje pravijo, da l. 1834. bila je tudi tako topla zima in bila je potem prav dobra letina, ktere se tudi mi nadjamo in že zdaj svoja poljska dela opravljamo, ktera navadno še le meseca sušca na vrsto pridejo.

Iz Zreč pri Konjicah. Pravijo, da so šole za izučenje novih učiteljev sedaj neizmerno bolj drage, kakor nekdanj, (Mariborsko pripravnišče nas stane 20.422 fl., graško pa 23.045 fl. na leto, tedaj skup. 43.467 fl. vrh tega ima skoro vsak pripravnik svojo štipendijo. Ured.) in vendar nimamo učitelja že 3 mesece ne, ker je prejšnji učitelj g. Fr. Čeh nas zapustil. Otrok za šolo je 150. Govorica je bila, da dobimo 2 učitelja, sedaj pa še jednega ni. Prejšnji učitelj ni hotel v liberalcev rog trobiti, zato so njega in njegovo ženo tako dolgo nadlegovali in trpinčili, da je rajši ušel. Učitelja so tedaj odpravili, ali da bi za drugega skrbeli pa ni nič slišati. Mislili so novo učilnico staviti, za koga kde? Za puščavnika? Zakaj pa zdaj starišev ne kaznujejo, da otroci v šolo ne hodijo? Liberalci se sami med seboj vjedajo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz Trsta je blag prijatelj „Slov. Gosp.“ poslal sledeče: na sv. 3 kraljev den prišlo je 25 magjarskih dijakov sem, ki nesejo v imenu svojih tovarišev turškemu generalu Kerimpaši, pobijalcu Srbov, krasno izdelano „častno sabljo“ v zahvalo za zasluge, katere si je pridobil za magjarsko in turško omiko z pobijanjem kristijanov. Ponosno so hodili v Trstu, kakor da bi bili doma v svojem „magyarorszag“. Slovence, Italijane in Grke videvše to zgrabi huda jeza, češ, da ni večje sramote, kakor uklanjati se Turčinu. Zbere se tedaj okoli 2000 tisoč ljudi vseh stanov, ki planejo s krikom „sram vas bodi, smrt divjakom!“ na magjarske turkoljube in njih omečejo z blatom, gujilim sadjem in žlaprtki, da so komaj na ladjo ušli. Celo uro je trajala strašna mačja muzika, dokler se grdobe niso odpeljale na Turško. — Dalmatinski deželni zbor začne 15. jan. zopet zborovati; noviški kapetan narodnjak Vojnovič mu je predsednik in deželni glavar. — Iz Vorarlberga so se črez Bavarsko odpeljali 3 bataljoni v Zemun; tedaj nemški vojaki se pošiljajo proti srbsko-turški meji; tudi se je višjim oficirjem poslalo povelje, po katerem se imajo ravnati, če pride do resnih, bojnih priprav. — Na Dunaju ljudje močno bolehalo in umirajo na ginah; 2. jan. jih je umrlo 118. — Ustavoverno ministerstvo je za 33 sedežev českih poslancev, ker v državni zbor priti nečejo, zopet razpisalo volitve na 9. in 15. febr. Čehi bodo gotovo volili stare poslance; vse mučenje českega naroda bo za usta-

vo vortivo zastoj. Ali je modro toliko let že 5 milijonov avstrijskih Čehov tako iznemirovati, o tem si danes ni močno dvomiti, posebno sedaj, ko se bližajo Avstriji brez dvombe sila važni časi. — Magjari so z dačami silno obloženi, kakor še nikoli. Poprej in minister Tisza bo na svojem stolu ostal le tedaj, ako se mu posreči z avstrijskimi ministri pogoditi se zastran izdavanja bankovcev. Tisza je tudi velik prijatelj Judov. Na Rumunskem so par ogerskih, goljufnih Judov po zasluženju napokali; komaj je Tisza to zvedel, že je telegrafiral ministru Andrassyju, naj se za Jude potegne. Tako dela Magjar med tem, ko kristijanskega Slavjana na Turškem črti in komaj čaka, da tega Turk pobije in iztrebi. Toda kakor resnično pravični Bog v nebesih živi — za Magjare pride plačilni den!

Vnanje države. V sosedni Nemčiji je huda volilna praska zarad državnih volitev, ki se bodo vršile 12. jan. — Francoski minister in Jud Jules-Simon je pomilostil 25 razbojnikov, ki so l. 1871 Pariz užigali. — Španjolci so se z Kitajci v Aziji sprli in svoje vojno brodovje že tje odposlali. — Angleško kraljico so oklicali za indijsko cesarico in so zarad tega bile velike slovesnosti v starodavnem indijskem mestu Delhi; ovo angleško-indijsko cesarstvo je veliko; na 76.684 miljah živi 193 milijonov ljudi; vse to so si kramarski Angleži vedeli po zvijači in sili v 100 letih pridobiti. — V severni Ameriki še se niso mogli pogoditi, kdo bo predsednik republike. V Mehiki se pipljejo 3 generali za predsedništvo in eden je dal generala Eskobado-ta ustreliti; ta je tisti človek, ki je l. 1867. usmrtil cesarja Maksimilijana (brata našega cesarja); Bog nikomn nič dolžen ne ostane. — Egiptovski vicekralj je imel lani nesrečno vojsko zoper Abisinci; vojna je bila tepena in jegov sin Hasan vjet, sedaj ga je odkupil in odposlal polno ladjo avstrijskih srebrnih križakov ali tolarjev Marije-Terezije v vrednosti 10 milijonov goldinarjev. Avstrijski dobri penezi se povsod po svetu klatijo, le doma jih neče biti.

Turške homatije. Turki postajajo čedalje bolj drzni, evropski ministri in poslanci in jihova konferencija pa smešna in nezapopadljiva. Čem menje poslanci za kristijane tirjajo, tem okorniši se dela Turk zanašajé se na razprtje evropskih vlad. Zato je Turk zavrgel vse nasvete in pravi: Črnogorcem se dovoli nekaj zemlje, če se podvržejo sultanu, Srbi dobijo mir, če plačajo 15 milijonov zlatov in razderejo vse trdnjave, Hercegovincem, Bosnijakom in Belgarom se ne dovoli nič. Nadalje hočejo sedaj tudi Rumunijo podložno imeti sultanu; to pa je Rumune neizmerno razjezilo; ali prav se jim zgodi; zakaj pa niso šli z Srbi vred na boj! zakaj so lani roke križem držali in se smejali, ko so Srbi strašno krvi prelili brez uspeha. Isto velja o Grkih; tudi ti so ostali doma, zdaj pa se imajo Turka bati, če Rusija ne pojde v boj. Konferencija v Carigradu pa gotovo zoper Turke